

Д. О. Фальковський

здобувач наукового ступеня доктора філософії
e-mail: dima2f1996@gmail.com, ORCID: 0009-0004-8604-6583
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
вул. Юрія Іллєнка, 36/1, м. Київ, Україна, 02000

ДИНАМІКА ХРОНОМЕТРАЖУ УКРАЇНСЬКОГО ДОКУМЕНТАЛЬНОГО КІНО (2014–2024 РР.)

Мета дослідження – проаналізувати динаміку хронометражу українського документального кіно за даними IMDb у 2014–2024 рр. та визначити структурні зміни співвідношення короткометражного і повнометражного форматів у формуванні медіанної тривалості.

Методи дослідження. Дослідження ґрунтується на кількісному аналізі 970 українських документальних фільмів за 2014–2024 рр., відібраних із бази IMDb. Застосовано методи описової статистики: обчислення медіани, інтервальний розподіл тривалостей, візуалізацію часової динаміки. Проведено очищення вибірки та агрегування серійних записів відповідно до одиниці аналізу – окремого документального твору.

Результати. У статті проаналізовано динаміку хронометражу українського документального кіно за 2014–2024 рр. на основі кількісного аналізу даних IMDb. Дослідження зосереджене на зміні співвідношення короткометражного й повнометражного форматів та їхньому впливі на формування медіанної тривалості фільмів.

Встановлено, що загальна медіанна тривалість українських документальних фільмів не демонструє монотонного тренду, а її коливання зумовлені насамперед структурними змінами у співвідношенні короткого й повного метра. У 2022–2023 рр. зафіксовано зсув у бік короткометражних фільмів, що спричинив зниження загальної медіани, тоді як у 2024 р. зростання частки повнометражних робіт зумовило її підвищення. Виявлено сталі кластери тривалості: короткий метр переважно до 40 хв, повний – у межах 70–99 хв. Наддовгі фільми мають поодинокий характер і не визначають центральних тенденцій розподілу.

Наукова новизна полягає в тому, що вперше здійснено системний кількісний аналіз динаміки хронометражу українського документального кіно за 2014–2024 рр. на основі вибірки IMDb. Доведено, що зміни медіанної тривалості визначаються передусім перерозподілом форматів, а не радикальною трансформацією внутрішнього хронометражу кожної з груп.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості їх використання для аналізу форматної структури українського документального виробництва, прогнозування його динаміки, а також у викладанні дисциплін, пов'язаних із документальним кіно та аудіовізуальним виробництвом.

Ключові слова: екранна документалістика, документальне кіно, доказове кіно, зображальні засоби, відеоконтент, російсько-українська війна.

I. Вступ

Українське документальне кіно у 2014–2024 рр. зазнало суттєвих трансформацій, пов'язаних із зміною виробничих умов, каналів дистрибуції та суспільного контексту. Водночас більшість досліджень сучасної української документалістики зосереджені переважно на тематичних, жанрових або культурологічних аспектах, тоді як кількісні параметри виробництва, зокрема хронометраж, є недостатньо проаналізованими.

Тривалість фільму – не лише технічна характеристика, а й індикатор форматної моделі виробництва, дистрибуційної стратегії та структурних особливостей аудіовізуального ринку. Зміни в співвідношенні короткометражного й повнометражного формату можуть відображати трансформації виробничих практик, ресурсних можливостей та способів взаємодії з аудиторією. Водночас питання динаміки хронометражу українського документального кіно у довготривалій перспективі досі не набуло системного емпіричного опису. Кількісний аналіз формальних параметрів фільму, зокрема його тривалості та темпоральної структури, активно застосовують у сучасних дослідженнях кіно. До прикладу, Д. Каттінг використовує кількісний аналіз у своїй праці «Еволюція темпу в популярних фільмах» [1], що надає змогу розглядати хронометраж як вимірюваний показник стильових і виробничих змін.

Цифрові бази даних, зокрема IMDb, створюють можливість формування масштабної вибірки для кількісного аналізу тривалості фільмів у часовому розрізі. Використання агрегованих

метаданих надає змогу виявити структурні зміни форматів виробництва та оцінити їхню динаміку на рівні всієї сукупності доступних позицій.

У цьому контексті вивчення динаміки хронометражу українського документального кіно за 2014–2024 рр. є актуальним як з огляду на інтенсивність змін у галузі, так і з позицій розвитку кількісних методів аналізу в дослідженнях аудіовізуальної культури.

Доступні наукові праці дають лише фрагментарні дані щодо динаміки тривалості документальних фільмів, виготовлених в Україні, а не повноцінну статистику по всій галузі.

Дослідження сучасної воєнної документалістики після Революції Гідності та початку війни показують різке зростання кількості неігрових фільмів після 2014 р., але говорять про теми, продюсерську модель і фестивалі, а не про хронометраж.

До прикладу, стаття С. Марченко, де «аналізуються кількісні та якісні зміни в цьому виді кіно за останні три десятиліття, представлені періоди його злетів і падінь, синхронізовані зі змінами політичних процесів в Україні» [6]. Дослідник дійшов висновку, що «після масових протестів Євромайдану 2014 р. та початку російсько-української війни кількість таких фільмів значно зростає, забезпечуючи значний інформативний та освітній вплив» [6], але в статті наявний аналіз кількісної динаміки створення документальних фільмів, а не кількісної динаміки тривалості. Чи дослідження О. Семенової, де окреслено місце та роль сучасного українського кінематографа як «м'якої сили» у боротьбі з гуманітарною експансією Російської Федерації, фактора впливу на масову свідомість та соціальні установки українців, засобу контрпропаганди, конструювання загальнонаціональної ідентичності та формування зрілої політичної нації в цілому» [3].

Водночас бракує публікацій, які б розглядали хронометраж усіх (або репрезентативної вибірки) документальних фільмів 2014–2024 рр., простежували динаміку середньої/медійної тривалості за роками.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета дослідження – проаналізувати динаміку хронометражу українського документального кіно за даними IMDb у 2014–2024 рр. та визначити структурні зміни співвідношення короткометражного й повнометражного форматів у формуванні медіанної тривалості.

Збір даних для цього дослідження здійснено таким чином:

1. Зібрано дані з IMDb [5] з фільтрами: жанр фільму – документальний; країна виробник фільму – Україна; період релізу фільму – 2014–2024 включно.

Дані було взято з бази IMDb на момент 17 жовтня 2025 р.

Тривалість була приведена до уніфікованого формату гг:хх:сс та перевірена на наявність нульових значень.

2. Сформовано базу даних з позиціями для кожного фільму, в яких є така інформація: ідентифікаційний номер – ідентифікаційний номер фільму всередині дослідження; рік релізу фільму – зазначений на сторінці фільму в базі даних IMDb; назва фільму; тривалість у форматі гг:хх:сс

Одиницею аналізу в дослідженні є окремий документальний фільм (твір/проект), а не епізод чи серійний запис. Кількість зібраних фільмів без очистки вибірки – 2040 позицій.

3. Здійснено очищення бази даних. Вилучено з вибірки позиції, в яких відсутні дані про дату релізу чи рік створення. Кількість вилучених позицій – 1027.

4. У процесі очищення та підготовки даних виявлено групу серійних/повторюваних записів у IMDb, які належать до одного проекту «Ukraine on Fire 2» і представлені в базі як множинні позиції з однаковою назвою та роком релізу, але з дуже малою тривалістю (переважно 0:01:00). Оскільки включення кожної серії як окремої позиції призводить до структурного зсуву розподілу тривалостей і непропорційно впливає на показники центральної тенденції (зокрема медіану), було застосовано процедуру агрегації.

Згідно з взятою в дослідженні одиницею аналізу (документальний твір/проект), усі записи, що відповідають проекту «Ukraine on Fire 2», були об'єднані в одну аналітичну позицію. Операційно агрегацію виконано шляхом дедуплікації записів за комбінацією ознак назва + рік релізу (та додатковою перевіркою відповідності типу запису й тривалості). Для агрегованої позиції використано медіанну тривалість, репрезентативну для проекту, а всі повтори вилучено з розрахунків як технічні дублікати. Кількість вилучених позицій – 45.

Таким чином, фінальна вибірка після очищення даних – 970 позицій.

Оскільки тривалості понад 2:00:00 у вибірці представлені поодинокими спостереженнями та деформують показники центральної тенденції на діаграмі розсіювання. Для уникнення деформації застосовано обмеження максимальної тривалості до 2:00:00 при побудові діаграми розсіювання.

Окремо здійснено аналіз короткометражних та повнометражних фільмів. Повнометражним фільмом є фільм тривалістю довше 40 хв. Ця тривалість базується на визначенні Академії кінематографічних мистецтв і наук. Так, Дж. Каттинг (J. Cutting) у своєму дослідженні використовує це значення, для категорії повнометражного фільму: «Академія кінематографічних мистецтв і наук визначає повнометражні фільми як такі, що тривають щонайменше 40 хвилин, що є необхідним для отримання звичайної премії “Оскар”. Ці фільми були одними з найпопулярніших у роки

випуску» [1, с. 4]. Відповідно до тривалості повнометражного фільму короткометражний має інверсне значення – до 40 хвилин.

Для аналізу динаміки тривалості застосовано методи описової статистики: обчислення медіани як показника центральної тенденції, підрахунок частот у категоріальних інтервалах тривалості та побудова лінійних графіків і діаграми розсіювання.

Вибір медіани як основного показника зумовлений наявністю асиметрії розподілу та поодинокими наддовгими фільмами, що можуть впливати на середнє арифметичне. Використання медіани як основного показника центральної тенденції відповідає рекомендаціям сучасної статистики щодо аналізу асиметричних розподілів із наявністю викидів. Як зазначають Ф. Сані та Дж. Тодман, «медіана – це значення набору даних, яке має стільки ж балів, скільки вищих за нього, скільки й нижчих», тобто: «Перевага медіани полягає в тому, що вона, на відміну від середнього, не чутлива до екстремальних значень» [9].

IMDB є агрегаторною базою, наповнення якої залежить від практик внесення/редагування записів користувачами та правовласниками; отже, вибірка може бути неповною щодо всього масиву українського документального кіно й містити зміщення видимості на користь робіт, що мають міжнародну дистрибуцію, фестивальну присутність або активну промоційну підтримку.

IMDB активно використовують у міжнародних дослідженнях кіно як базу метаданих для кількісного аналізу. Наприклад, Д. Сімонтон використовував метадані з IMDB для аналізу у своєму дослідженні «Кінопремії як показники кінематографічної креативності та досягнень: кількісне порівняння “Оскара” та шести альтернатив». Щодо методології свого дослідження він зазначив: «Необроблені дані для процедури відбору проб та вимірювань змінних були отримані переважно з електронних джерел, таких як Інтернет-база даних фільмів» [7].

III. Результати

Загальна динаміка хронометражу та обсягу виробництва (2014–2024)

У 2014–2024 рр. медіанна тривалість усієї сукупності документальних фільмів демонструє не монотонну динаміку (табл. 1; рис. 1а). У 2014 р. медіана становить 00:51:00, у 2016–2018 рр. знижується до 00:35:00–00:37:00, у 2019–2021 рр. зростає до 00:44:00–00:49:30, після чого у 2022–2023 рр. падає до 00:32:00 та 00:27:30 відповідно, а у 2024 р. різко підвищується до 01:06:00 (табл. 1). Така траєкторія вказує, що на рівні загальної медіани немає стабільного тренду на поступове подовження або скорочення тривалості. Натомість помітні структурні зміни складу вибірки за форматами метражу.

Одночасно фіксується суттєва динаміка обсягу виробництва/присутності у вибірці IMDb: від 56 позицій у 2014 р. до піку 134 у 2023 р., після чого – спад до 96 у 2024 р. (табл. 1; рис. 1б). Це важливо для інтерпретації хронометражу, тому що в роки, коли різко зростає частка короткометражних робіт, загальна медіана закономірно зміщується вниз навіть за відносної стабільності в тривалості повного метра.

Таблиця 1

Медіанна тривалість і кількість українських документальних фільмів у вибірці IMDb за роками (2014–2024)

Рік	Тривалість всіх метражів фільмів (медіана)	Тривалість короткометражних фільмів (медіана)	Тривалість повнометражних фільмів (медіана)	Кількість всіх фільмів (медіана)
2014	00:51:00	0:17:00	1:09:30	56
2015	00:43:00	0:15:00	1:06:00	89
2016	00:35:00	0:18:00	1:06:30	98
2017	00:36:00	0:20:00	1:15:00	77
2018	00:37:00	0:17:00	1:15:00	71
2019	00:44:00	0:13:00	1:06:00	82
2020	00:42:00	0:12:00	1:08:00	89
2021	00:49:30	0:11:00	1:11:00	72
2022	00:32:00	0:18:00	1:15:30	105
2023	00:27:30	0:14:30	1:17:30	134
2024	01:06:00	0:16:00	1:19:00	96

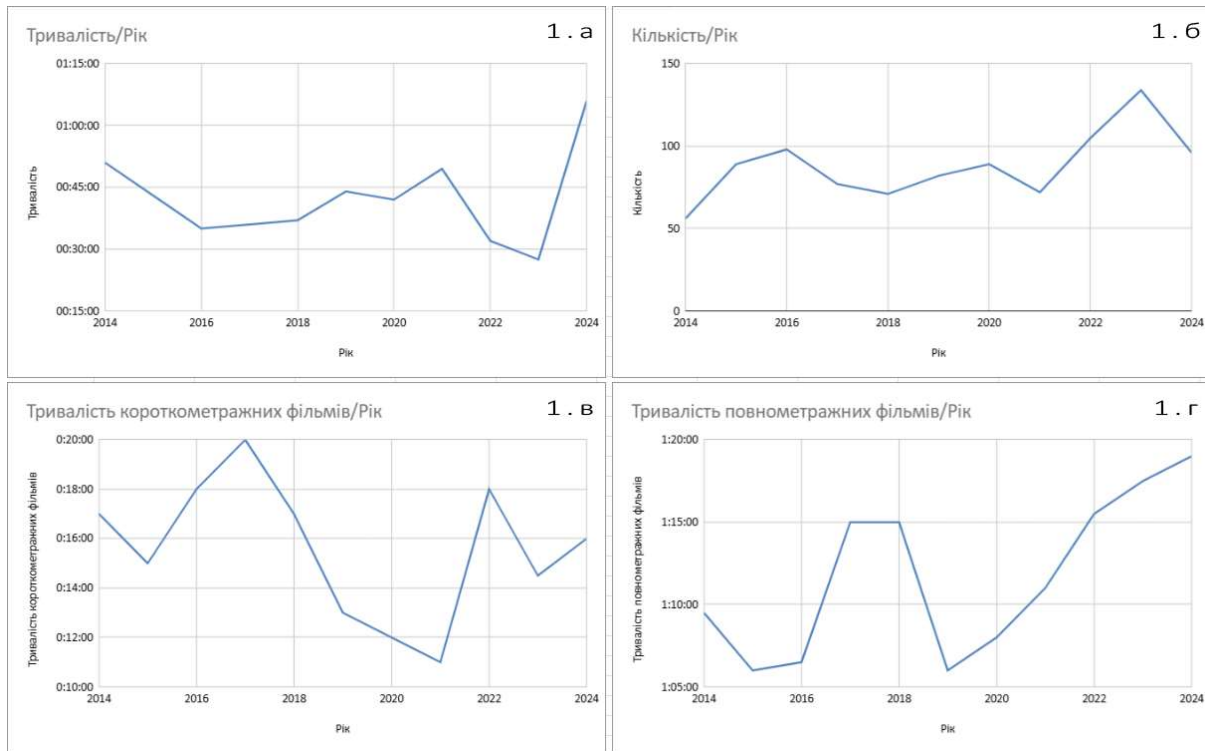

Рис. 1. Загальна динаміка хронометражу та обсягу виробництва (2014–2024):

- 1а. Тривалість/Рік (медіана всіх фільмів)
 1б. Кількість/Рік (кількість фільмів)
 1в. Тривалість короткометражних фільмів/Рік
 1г. Тривалість повнометражних фільмів/Рік

Короткометражні та повнометражні фільми: стабільність хронометражу і структурний зсув

Розподіл за форматами підтверджує, що зміни загальної медіани значною мірою зумовлені співвідношенням короткого й повного метра (табл. 2). У 2014–2021 рр. кількість короткометражних і повнометражних фільмів є порівняно збалансованою (наприклад, 2014 р.: 27 коротких та 29 повних; 2021 р.: 36 та 36). Натомість у 2022–2023 рр. відбувається зсув у бік короткого метра (2023 р.: 86 коротких та 48 повних), що узгоджується зі зниженням загальної медіани до 00:27:30 у 2023 р. (табл. 1). У 2024 р. спостерігається протилежний рух: повний метр стає чисельно домінуючим (2024 р.: 35 коротких та 61 повний), що пояснює стрибок загальної медіани до 01:06:00 (табл. 1–2).

Таблиця 2

Кількість короткометражних і повнометражних документальних фільмів за роками (2014–2024)

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
27	49	61	42	38	44	47	36	61	86	35	Короткометражні фільми
29	40	37	35	33	38	42	36	44	48	61	Повнометражні фільми

При цьому аналіз внутрішнього хронометражу кожної групи показує різну картину стабільності:

– короткометражні: медіана коливається в межах 00:11:00–00:20:00 без ознак сталого тренду (табл. 1; рис. 1в). Максимум припадає на 2017 р. (00:20:00), мінімум – на 2021 р. (00:11:00). У 2022–2024 рр. значення повертаються до середніх рівнів (00:18:00, 00:14:30, 00:16:00), тобто короткий метр радше демонструє варіативність, ніж спрямовану зміну; – повнометражні: медіанна тривалість загалом помірно зростає у фінальному відрізку періоду. Після нижчих значень 2015–2016 рр. (01:06:00–01:06:30) та «плато» 2017–2018 рр. (01:15:00), у 2022–2024 рр. фіксується послідовність 01:15:30 → 01:17:30 → 01:19:00 (табл. 1; рис. 1г). Це можна інтерпретувати як тенденцію до подовження повного метра в останні роки вибірки, хоча сила тренду помірна (зростання вимірюється хвилинами, а не десятками хвилин).

У праці О. Мельникової-Курганової про документальні фільми щодо бойової авіації України здійснено порівняння стрічок 2015 і 2023 рр. та зроблено висновок, що: «з'явилася нова хвиля документальних фільмів про воєнну авіацію.» [1]. Це дослідження узгоджується з динамікою зростання кількості фільмів у 2022–2023 рр. як відповідь на збройну агресію російської федерації.

Також зростання кількості фільмів як відповідь на агресію підтвержує дослідження І. Правило, у якому автор доходить висновку, що «травматичний досвід, через який проходять українці нині, потребує фіксації, репрезентації та художнього переосмислення в безпосередній близькості до подій, які ми проживаємо. Для цього можуть слугувати різноманітні формати та жанри екранного видовища: короткометражні й повнометражні стрічки, документальні, ігрові фільми, картини в жанрах фільм-портрет, нарис і докудрама» [2].

Розподіл тривалостей за інтервалами: де саме зосереджене виробництво

Дані інтервального розподілу підтверджують, що короткий метр у вибірці концентрується насамперед у діапазонах 10–19 хв та 20–29 хв, а також помітний сегмент 1–9 хв (табл. 3). Найвиразніша концентрація спостерігається в 2023 р.: 31 фільм у діапазоні 10–19 хв, 20 – у 20–29 хв і 22 – у 1–9 хв. Це створює структурний тиск на загальну медіану, знижуючи її навіть за наявності достатньої кількості повнометражних робіт.

Таблиця 3

Розподіл кількості фільмів за інтервалами тривалості (1–9 хв; 10–19; ...; 190+ хв) у розрізі років (2014–2024)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
1-9	6	14	9	6	6	13	14	13	13	22	8	Короткий метр
10	9	13	19	14	15	15	19	12	21	31	11	
20	7	8	18	12	7	9	9	4	15	20	6	
30	2	7	4	7	8	2	1	3	6	9	8	
40	3	7	11	3	2	5	4	4	6	4	2	
50	5	8	7	7	5	7	7	10	6	5	8	Повний метр
60	8	11	7	5	8	10	13	3	3	7	8	
70	5	8	4	7	6	7	7	9	14	12	15	
80	6	7	8	8	5	8	6	4	9	6	10	
90	2	4	8	6	2	4	5	4	6	12	18	
100	0	2	1	0	5	2	3	2	3	4	2	
110	1	0	1	1	2	0	0	0	1	0	0	
120	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	
130	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
140	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	
150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
170	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
180	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
190>	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	

Для повного метра такими, що домінують, є інтервали 70–79, 80–89 та особливо 90–99 хв (табл. 3). Зокрема, у 2024 р. у діапазоні 90–99 хв зафіксовано 18 фільмів, у 70–79 хв – 15, у 80–89 хв – 10. Така концентрація узгоджується з підвищенням медіани повного метра до 01:19:00 у 2024 р. (табл. 1). Натомість дуже довгі тривалості трапляються рідко: інтервали 120+ хв переважно мають нульові або поодинокі значення, а категорія 190+ хв виникає лише як виняток, наприклад, 2 випадки у 2021 р. (табл. 3). Отже, зміни медіани формуються не «хвостом» наддовгих робіт, а перерозподілом маси між коротким метром і типовими інтервалами повного метра (70–99 хв).

Варіативність тривалостей у часі: діаграма розсіювання

Діаграма розсіювання (рис. 2) демонструє, що в усі роки наявна широка дисперсія тривалостей. Поряд із типовими діапазонами короткого метра та повного метра присутні поодинокі викиди. Водночас основна щільність спостережень формує два стійкі кластери: короткий метр (переважно до 40 хв) та повний метр (переважно близько 70–100 хв), що узгоджується з табл. 3.

Застосоване обмеження до 2:00:00 є виправданим як технічний прийом візуалізації, оскільки наддовгі роботи трапляються епізодично й візуально стискають основний масив даних, ускладнюючи порівняння типової структури тривалостей між роками (рис. 2).

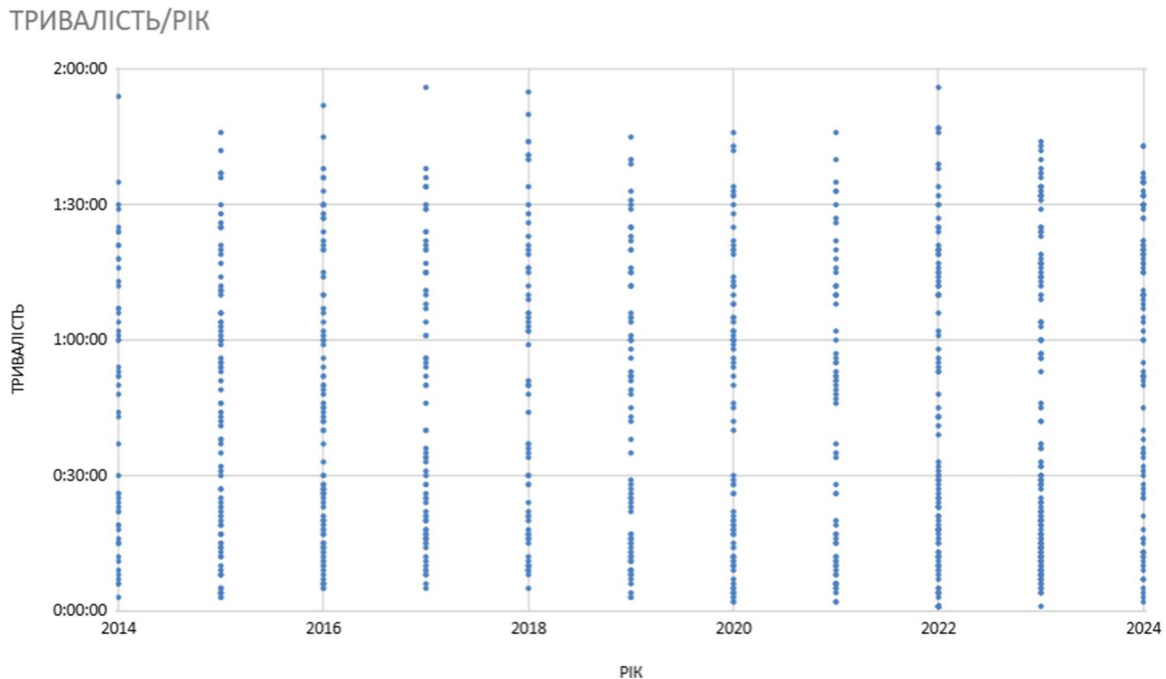

Рис. 2. Діаграма розсіювання тривалостей фільмів за роками (2014–2024), з обмеженням тривалості до 2:00:00 для візуалізації

Зафіксований у 2022–2023 рр. зсув у бік короткометражних тривалостей (табл. 2–3) може відобразити адаптацію виробничих практик документалістики до умов високої невизначеності, коли перевага надається проектам із коротшим циклом виробництва та швидшим виходом до аудиторії. Збільшення кількості фільмів у 2022 р. узгоджується зі спостереженнями Е. Ользака. У своїй статті вона зазначає: «3 лютого 2022 р. українська кіноспільнота відіграє значну роль у поширенні інформації серед українського населення та світової спільноти про події, що відбуваються в Україні, а також у передачі особистого та колективного досвіду українців під час російського вторгнення. Як наслідок, створюється багато документальних фільмів, присвячених безперервному конфлікту» [8]. Водночас зростання частки повнометражних позицій і підвищення загальної медіани у 2024 р. (табл. 1–2; рис. 1а) узгоджується з гіпотезою про повернення/нарощування ресурсів для довших проектів і/або накопичувальний ефект завершення повнометражних робіт, розпочатих у попередні роки. У межах цього дослідження такі пояснення варто трактувати як інтерпретаційні, оскільки дизайн аналізу фіксує результат (структуру тривалостей), але не містить прямих змінних, що описують умови виробництва (джерела фінансування, виробничі цикли, типи релізу тощо).

IV. Висновки

Проведений аналіз 970 позицій українських документальних фільмів за 2014–2024 рр. засвідчив, що загальна медіанна тривалість не демонструє монотонної тенденції до стабільного зростання або скорочення. Динаміка має хвилеподібний характер із локальними підйомами та спадами.

Ключовим чинником коливань загальної медіани є структурне співвідношення короткометражного та повнометражного формату. У 2022–2023 рр. відбувся виразний зсув у бік короткого метра, що зумовило зниження загальної медіани тривалості. У 2024 р. спостерігається зворотна тенденція – домінування повнометражних фільмів, що призвело до зростання медіанного показника.

Для короткометражних документальних фільмів упродовж досліджуваного періоду характерна відносна стабільність внутрішнього хронометражу. Їх медіанна тривалість коливається в межах 11–20 хв без ознак стійкого тренду подовження чи скорочення.

Повнометражні документальні фільми демонструють помірну тенденцію до подовження у 2022–2024 рр., коли медіанна тривалість послідовно зростає від 01:15:30 до 01:19:00. Проте масштаб змін є обмеженим і вимірюється хвилинами, що свідчить радше про еволюційні, ніж радикальні, трансформації формату.

Інтервальний аналіз підтверджує, що ядро короткого метра зосереджене в діапазонах 10–29 хв, тоді як повний метр переважно концентрується в межах 70–99 хв. Наддовгі тривалості (120+ хв і 190+ хв) мають поодинокий характер і не визначають центральні тенденції розподілу.

Діаграма розсіювання засвідчує сталість двокластерної структури тривалостей (короткий і повний метр) упродовж усього періоду, що свідчить про збереження базової форматної архітектури української документалістики навіть за умов різких змін виробничого середовища.

Отже, результати дослідження надають змогу зробити висновок, що динаміка хронометражу українського документального кіно, представленого в базі IMDb у 2014–2024 рр., визначається насамперед структурними змінами співвідношення форматів, а не кардинальною трансформацією тривалості як такої. Виявлені зрушення 2022–2023 рр. варто інтерпретувати як реакцію виробничої системи на зовнішні умови, тоді як загальна форматна модель (короткий метр до 40 хв і повний метр близько 70–100 хв) залишається відносно стабільною.

Перспективи подальших досліджень охоплюють такі напрями:

– валідація вибірки IMDb шляхом порівняння з іншими джерелами. Доцільно зіставити масив IMDb з національними та галузевими базами/каталогами (Держкіно, фестивальні програми, каталоги платформ, інституційні архіви), щоб оцінити повноту покриття та можливі зміщення «видимості» українських документальних робіт у міжнародному агрегаторі;

– виявлення зв'язку тривалості з тематикою та жанровими режимами документалістики. Варто перевірити, чи відрізняється хронометраж між тематичними групами (війна, права людини, історія, культура тощо) та між документальними жанрами/режимами, а також чи змінюються ці відмінності у 2022–2024 рр.

Список використаної літератури

1. Мельникова-Курганова О., Іващук А., Букіна Н. Висвітлення бойових завдань української авіації в документальних фільмах. *Образ*. 2024. № 1 (44). С. 83–91.
2. Правило І. О. Вибір жанрів та форм аудіовізуального мистецтва для фіксації та художнього переосмислення тем воєнного часу. *Культура України*. 2023. № 82. С. 44–52.
3. Семенова О. Вітчизняний кінематограф як протидія інформаційній агресії Російської Федерації (на прикладі історико-патріотичного кіно). *Українознавство*. 2021. № 2 (79). С. 30–43.
4. Cutting J. E. The evolution of pace in popular movies. *Cognitive Research: Principles and Implications*. 2016. Vol. 1. Art. 30.
5. IMDb (запит із параметрами відбору). URL: https://www.imdb.com/search/title/?release_date=2014-01-01,2024-12-31&genres=documentary&countries=UA&sort=release_date,asc (дата звернення: 20.10.2025).
6. Marchenko S. Non-fiction cinema of independent Ukraine. *Images. The International Journal of European Film, Performing Arts and Audiovisual Communication*. 2023. Vol. 34. № 43. P. 57–75.
7. Nichols B., Baron J. Introduction to Documentary. 4th ed. Bloomington ; Indianapolis : Indiana University Press, 2024. 312 p. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Introduction_to_Documentary_Fourth_Edit.html?id=Jm4NEQAAQBAJ&redir_esc=y (date of request: 20.10.2025).
8. Olzacka E. Ukrainian cinema and cultural mobilization during the Russian invasion (2022). *Cinema: Journal of Philosophy and the Moving Image*. 2023. Vol. 15. № 1. P. 14–30.
9. Sani F., Todman J. Experimental design and statistics for psychology: A first course. Malden, MA ; Oxford ; Carlton : Blackwell Publishing, 2006. 233 p.
10. Simonton D. K. Film awards as indicators of cinematic creativity and achievement: A quantitative comparison of the Oscars and six alternatives. *Creativity Research Journal*. 2004. Vol. 16. № 2–3. P. 163–172.

References

1. Melnykova-Kurhanova, O., Ivashchuk, A., & Bukina, N. (2024). Vysvitlennia boiovykh zavdan ukrainskoi aviatsii v dokumentalnykh filmakh [Coverage of combat missions of Ukrainian aviation in documentary films]. *Obraz*, 1 (44), 83–91. doi: 10.21272/Obraz.2024.1(44)-83-91 [in Ukrainian].
2. Pravylo, I. O. (2023). Vybiv zhanriv ta form audiovizualnoho mystetstva dlia fiksatsii ta khudozhnoho pereosmy-slennia tem voiennoho chasu [Selection of genres and forms of audiovisual art for documenting and artistic reinterpretation of wartime themes]. *Kultura Ukrainy*, 82, 44–52. doi: 10.31516/2410-5325.082.05 [in Ukrainian].
3. Semenova, O. (2021). Vitchyzniani kinematohraf yak protydiia informatsiinii ahresii Rosiiskoi Federatsii (na pry-kladі istoryko-patriotychnoho kino) [National cinema as a counteraction to the information aggression of the Russian Federation (On the example of historical and patriotic cinema)]. *Ukrainoznavstvo*, 2 (79), 30–43. doi: 10.30840/2413-7065.2(79).2021.234951 [in Ukrainian].
4. Cutting, J. E. (2016). The evolution of pace in popular movies. *Cognitive Research: Principles and Implications*, 1, Article 30. doi: 10.1186/s41235-016-0029-0 [in English].
5. IMDb (zapyt iz parametramy vidboru) [IMDb (query with selection parameters)]. *IMDb*. Retrieved from https://www.imdb.com/search/title/?release_date=2014-01-01,2024-12-31&genres=documentary&countries=UA&sort=release_date,asc [in Ukrainian].

6. Marchenko, S. (2023). Non-fiction cinema of independent Ukraine. Images. *The International Journal of European Film, Performing Arts and Audiovisual Communication*, 34(43), 57–75. doi: 10.14746/i.2023.34.43.4 [in English].
7. Nichols, B., & Baron, J. (2024). *Introduction to documentary* (4th ed.). Bloomington; Indianapolis: Indiana University Press. Retrieved from https://books.google.com.ua/books/about/Introduction_to_Documentary_Fourth_Edit.html?id=Jm4NEQAAQBAJ&redir_esc=y [in English].
8. Olzacka, E. (2023). Ukrainian cinema and cultural mobilization during the Russian invasion (2022). *Cinema: Journal of Philosophy and the Moving Image*, 15 (1), 14–30. doi: 10.34619/wfkq-pbln [in English].
9. Sani, F., & Todman, J. (2006). *Experimental design and statistics for psychology: A first course*. Malden; Oxford; Carlton: Blackwell Publishing [in English].
10. Simonton, D. K. (2004). Film awards as indicators of cinematic creativity and achievement: A quantitative comparison of the Oscars and six alternatives. *Creativity Research Journal*, 16 (2–3), 163–172 [in English].

Стаття надійшла до редакції 10.11.2025.
Received 10.11.2025.

Falkovskyi D. Dynamics of Runtime in Ukrainian Documentary Cinema (2014–2024)

The purpose of the research is to analyze the dynamics of runtime in Ukrainian documentary cinema (2014–2024) and to determine structural changes in the ratio of short and feature-length formats affecting the median duration.

The research methodology. The study is based on the quantitative analysis of 970 Ukrainian documentary films retrieved from IMDb. Methods of descriptive statistics were applied, including median calculation and interval distribution analysis. Data cleaning and aggregation were conducted in accordance with the defined unit of analysis – an individual documentary film.

Results. The article analyzes the dynamics of runtime in Ukrainian documentary cinema during 2014–2024 based on a quantitative examination of IMDb data. The study identifies structural shifts in the proportion of short and feature-length documentaries and their influence on median runtime. The findings demonstrate that the median does not show a monotonic trend; instead, its fluctuations are determined by changes in format distribution. A shift toward short films in 2022–2023 led to a decrease in median runtime, while the dominance of feature-length productions in 2024 resulted in its increase. The research also reveals stable interval clusters of duration: short documentaries are under 40 minutes, whereas feature-length films are mainly concentrated within the 70–99 minute range.

Novelty. For the first time, a quantitative analysis of runtime dynamics in Ukrainian documentary cinema (2014–2024) has been carried out on the basis of a large-scale aggregated dataset. The study demonstrates that changes in median duration are driven by structural shifts in format distribution rather than by transformations of internal runtime within each format group.

Practical significance. The results may be applied in analyzing the format structure of Ukrainian documentary production, forecasting its development, and in teaching courses related to documentary cinema and audiovisual production.

Key words: screen documentary, Ukrainian documentary, documentary cinema, evidentiary cinema, visual means, video content, russian-Ukrainian war.